

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально- науковий інститут права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНІЮК

03.06.2021

07-02-26S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Актуальні проблеми конституційного права		Topical issues of constitutional law	
Шифр за ОП	OK 5	Code in Educational Program	
Освітній рівень: магістерський (другій)		Educational level: Magister's (second)	
Галузь знань Право	08	Fields of knowledge Law	
Спеціальність Право	081	Speciality Law	
Освітня програма: Право		Educational Program: Law	

Силабус навчальної дисципліни «Актуальні проблеми конституційного права» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр»_ які навчаються за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» Рівне. НУВГП. 2021. 18 стор.

ОПП _____ на _____ сайті _____ університету:
http://ep3.nuwm.edu.ua/20628/1/%D0%9E%D0%9F%D0%9F_%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE.pdf

Розробник силабусу: Кафарський В.І. д.ю.н., професор кафедри спеціальних юридичних дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2021 року

Завідувач кафедри: Кафарський В.І. д.ю.н., професор кафедри спеціальних юридичних дисциплін

Керівник освітньої програми _____ Швець О.М., к.ю.н.. доцент кафедри ППД

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ
_____ В.І.Цимбалюк, к.ю.н., професор кафедри спеціальних юридичних дисциплін

СЗ №-2588 в ЕДО

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Право</i>
Спеціальність	<i>081 Право</i>
Рік навчання, семестр	<i>1, 1</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>16год./2 год.</i>
Практичні заняття:	<i>14год./6 год.</i>
Самостійна робота:	<i>60 год./82год.</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>іспит</i>
Мова викладання	

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Кафарський В.І., д.ю.н., професор кафедри спеціальних юридичних дисциплін

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80_%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87

ORCID

<http://orcid.org/0000-0002-1491-161X>

Як комунікувати

v.i.kafarskyi@nuwm.edu.ua

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Теоретична дисципліна «Актуальні проблеми конституційного права» передбачає поглиблене ознайомлення студентів із проблемами теорії і практики конституційного права, становлення та розвитку конституціоналізму і парламентаризму, важливих конституційно-правових інститутів. Зміст курсу «Актуальні проблеми конституційного права» передбачає розгляд поняття та змісту конституційного права і конституції, як основного джерела даної галузі права; підстав і порядку прийняття конституції та змін до неї; проблемних питань реалізації конституційних норм і засобів правової охорони конституційного ладу; проблематику конституційної законності та відповідальності; проблемні питання інтерпретації конституційних норм; конституційно-правові проблеми, зумовлені проведенням політичної, конституційної, адміністративної, судової реформ.

Цілями дисципліни є:

- знати історію конституційного розвитку України;
- розуміти основні напрями політичної конституційної реформи в Україні;
- знати загальні засади конституційного ладу України;
- розуміти основи правового статусу людини та громадянина;
- визначати актуальні проблеми безпосереднього народовладдя в Україні та проблеми формування конституційної систему органів державної влади;
- визначати конституційно-правові проблеми побудови судової системи, конституційно-правові проблеми в діяльності прокуратури України, конституційно-правові проблеми діяльності Конституційного Суду України;

- розуміти актуальні проблеми територіального устрою України;
- розуміти конституційно-правові засади та проблеми місцевого самоврядування в Україні.
- орієнтуватися в питаннях діяльності Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Конституційного Суду інших органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування в Україні;
- опрацьовувати додаткову літературу, зокрема монографії та наукові статті.
- аналізувати проблеми функціонування того чи іншого конституційно-правового інституту та пропонувати шляхи подальшого розвитку та вдосконалення.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle Компетентності

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4895>

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК6Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

**Програмні
результати
навчання**

РН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки

РН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

**Перелік соціальних,
«м'яких» навичок (soft
skills)**

Комунікативні навички, менеджмент проектами, самоорганізація, досвід роботи в команді, вирішення правових конфліктів, здатність до навчання, формування власної думки, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію.

**Структура навчальної
дисципліни**

Зазначено в таблиці нижче

Методи оцінювання та структура оцінки

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати завдання, вчасно здати модульні контролі знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом усного опитування та письмових завдань.

Також, студент під наглядом викладача самотійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне виконання завдань, студент отримує такі **обов'язкові** бали:

48 балів за усні та письмові завдання;

12 балів за індивідуально-дослідне завдання;

20 балів – модуль 1;

20 балів – модуль 2.

іспит -40 балів

Усього 100 балів.

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за: виконання рефератів,есе

дослідницького характеру за темою курсу.

Тему можуть дослідницької роботи вибрати самотійно за погодженням із викладачем.

Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 бали (10 балів), рівень 2 – 9 запитань по 0,9 бали (8,1 бали), рівень 3 – 1 запитання по 1,9 бали (1,9 бали). Усього – 20 балів.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції:

<http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здбувача вищої освіти

Дана компонента входить до циклу фахової підготовки і допомагає здобувачу освіти побудувати свою освітню траєкторію.

Поєднання навчання та досліджень Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання:

- індивідуальних завдань дослідницького характеру,
- написання та опублікування наукових статей з тематики курсу;
- написання та опублікування тез;
- участь у круглих столах.

Інформаційні ресурси

Література

1. Антологія української юридичної думки. В 6-т томах / ред. кол. Ю.С. Шемшученко (голова) та ін. Том 4. Конституційне (державне) право України / упорд. В.Ф. Погорілко та ін. – К.: Видавничий Дім «Юридична книга», 2003, С. 7-24.
2. Антонов В.О. Конституційно-правові засади національної безпеки України: монографія / В. О. Антонов; наук. ред. Ю.С. Шемшученко. Київ: ТАЛКОМ, 2017. С. 219-373.
3. Баймуратов М.М. Феномен «розмежування повноважень» як основоположний інструментальний метод формування компетенції органів місцевого самоврядування в умовах муніципальної реформи в Україні. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право. 2017. Вип. 13. С. 132–153.
4. Береза А.В. Реформування публічної влади: сучасні концепції та політична практика: Монографія. – К.: Логос, 2012. – 360 с.\
5. Вибори і референдуми в Україні: законодавче забезпечення проблеми реалізації та шляхів удосконалення (доповіді, виступи, рекомендації). К.: 2003. С. 8-125.
6. Гультай М. Питання вдосконалення індивідуального доступу до конституційного правосуддя в Україні / М. М. Гультай // Захист прав людини органами конституційної юстиції: можливості і проблеми індивідуального

доступу: матеріали міжнар. конф., м. Київ, 16 верес. 2011 р. / Конституційний Суд України; відп. ред. А. С. Головін. – К.: Логос, 2011. – С. 59–65.

7. Держава і право в світлі сучасної юридичної думки: Збрн. наук. праць на пошану академіка Ю.С. Шемшученка. – К.: Видав. «Юридична думка», 2010, С. 211-216.

8. Дробуш І.В. Інститут старости в системі місцевого самоврядування: основні концептуальні підходи. // Перспективи напрямку розвитку сучасної юридичної науки: матеріали міжнар. наук. конф., Кривий ріг (31 січня 2015 р.). – Кривий ріг: ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2015. – С. 31-34.

9. Дробуш І.В. Соціальна функція місцевого самоврядування в Україні та конституційно-правові проблеми її реалізації. – Р.: Овід, 2015. – С. 320-495.

10. Євінгов В. Пряме застосування міжнародних стандартів прав людини (коментар до статті 9 Конституції України) // Українське право. — 1998. — № 1. — С. 26.

11. Кафарський В. Нація і держава: Культура. Ідеологія. Духовність. Івано-Франківськ: Плай. – 1999. – С. 165-174.

12. Кафарський В.І.; Припхан І.І. Конституційне право України у схемах: навч. посіб. / Київ: Голіней О.М.; 2019, С. 39-40, 51-56.

13. Кафарський В.І.; Припхан І.І. Конституційне право України у схемах: навч. посіб. / Київ: Голіней О.М.; 2019, С. 42-53.

14. Ковальчук В. Конституція як основа легітимності публічної влади // Вибори та

демократія. – 2010. – № 2–3 (24–25). – С. 29–37.

15. Коновейчук Х.Б. Статут об'єднаної територіальної громади. / за заг. ред. В.І. Кафарського. – Івано-Франківськ: пп. Голіней О.М., 2017. – 60 с.

16. Конституційно-правові засади становлення української державності / В.Я. Тацій, Ю.М. Тодика, О.Г. Данильян та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Тодики. К.: Право, 2003, С. 90-114

17. Конституція України. Станом на 01 січня 2006 року. Офіційне видання. Київ, 2006, - С. 6-12.

18. Кресіна І.О. Українська національна держава: проблеми політичної суб'єктності й суверенітету // Держава і право в світлі сучасної юридичної думки: Збрн. наук. праць на пошану академіка Ю.С. Шемшученка. – К.: Видав. «Юридична думка», 2010, С. 191-201.

19. Макаренко Л.О. Правова культура і правовий світогляд як головні чинники збереження національної ідентичності. / Часопис Київського університету права 2015/1, 2015. – С. 34-37.

20. Макеєва О.М. Правова культура як чинник розвитку правової системи. / Юридичний вісник 4 (41) 2016. – С. 48-53.

21. Максимов С.І. Право і правова культура: аспекти взаємодії / Демократія та право: проблеми взаємовпливу і взаємозалежності: матер. міжнарод. наук. конф. (26.10.2007 р.) м. Київ / за ред. акад. АПрН України О.В. Скрипнюк. – Х.: Право, 2002. – С. 61-64.

22. Нестерович В.Ф. Органи судової влади як об'єкти лобіювання в Україні – виклик національній правовій системі. Вісник

Верховного Суду України. 2010. № 3. С. 38-42.

23. Оніщенко М.М. Правова система і держава в Україні. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2002, С. 132.

24. Орзіх М.П. Доктринальний вимір деяких конституційно-компетенційних проблем парламенту і Президента України / Держава і право в світлі сучасної юридичної думки: Збрн. наук. праць на пошану академіка Ю.С. Шемшученка. – К.: Видав. «Юридична думка», 2010, С. 202-211.

25. Павленко Р.М. Парламентська відповідальність уряду: світовий та український досвід. – К.: вид. дім «К.М. Академія», 2002, С. 60-140.

26. Панчишин Р.І. Конституційно-правове забезпечення об'єднання територіальної громади в Україні. Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2018, С. 39-42.

27. Петков С.В. Народовладдя: від права радянського до права громадянського. – К.: Видавничий дім «Скіф», 2014. – 56 с.

28. Правова система України: історія, стан та перспективи. У п'яти томах. 2 т. Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / за заг. ред. Ю.П. Битяка Х.: Право, 2008. С. 32-58.

29. Правові основи військового будівництва та військово-цивільних відносин: збрн. законод. актів з питань нац. безпеки і охорони / ред. рада: Г.К. Крючков голова, Б.П. Андресюк, В.П. Горбулін та ін. – К.: Парламентське видавництво, 2005, С. 24-154.

30. Проблеми реалізації Конституції України:

теорія і практика / Відп. Ред. В.Ф. Погорілко. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України: А.С.К., 2003, С. 304-452.

31. Проблеми реалізації Конституції України: теорія і практика / відп. ред. В.Ф. Погорілко. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України: А.С.К., 2003, С. 7-58.

32. Проблеми теорії права і конституціоналізму у працях В.М. Цвіка / упоряд.: О.В. Петришин, С.В. Шевчук, О.Р. Дашевський та ін.; відп. за вип. О.В. Петришин. – Х.: Право, 2010. – С. 147-187.

33. Рудик П.А. Конституційна реформа в Україні: проблеми та перспективи. – К.: Атіка, 2006. – С. 166-208.

34. Ситник Г. Національні цінності як основа прогресивного розвитку особистості, суспільства і держави // Вісн. НАДУ. – 2004. – Вип. 2. – С. 369-374.

35. Скрипнюк О.В. Конституція України та її функції: проблеми теорії та практики реалізації. До десятої річниці прийняття Конституції України. – К.: Академія правових наук України, 2005. – С. 53–54.

36. Федоренко В.Л. Основні шляхи розвитку та вдосконалення конституційного права України в умовах розбудови демократичної держави / Демократія та право: проблеми взаємовпливу і взаємозалежності: матер. міжнарод. наук. конф. (26.10.2007 р.) м. Київ / за ред. акад. АПрН України О.В. Скрипнюк. – Х.: Право, 2002. – С. 28-35.

37. Футей Б. Становлення правової держави: Україна 1991-2001 рр. – К.: Юрінком Інтер,

2001. – С. 13-124.

38. Штогун С.Г. Судово-парова реформа в Україні у статтях та публікаціях / С.Г. Штогун, К.: КНТ, 2016, С. 8-63

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdi/навч-наук-тсентр-незалежного-отсінювання-знан/документи>.

Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самотійно вивчити

пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341>
Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, проте студент повинен пам'ятати про академічну доброчесність.

Неформальна та інформальна освіта Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну* Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.

Результати опитування студентам надсилають обов'язково.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja>
<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>.

Оновлення* За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно враховуючи зміни у законодавстві України та ЄС.

По оновлення дисципліни також можуть долучатися здобувачі освіти. зовнішні стейкхолдери. Зокрема вони подають пропозиції щодо оновлення дисципліни шляхом надання

Навчання осіб з інвалідністю	<p>пропозицій викладачу</p> <p>Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju</p> <p>У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.</p> <p>Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.</p>
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	-
Інтернаціоналізація	<p>Електронні бібліотеки: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki Як знайти статтю у Scopus: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram База періодичних видань: https://www.scimagoir.com/ Електронний каталог: http://nuwm.edu.ua/MySQL/ Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv</p>

* пункти, які обов'язково потрібно заповнити

РЕКОМЕНДОВАНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 16 год/ 2 год.	Прак./лабор./сем. 14 год/ 6 год.	Самостійна робота 60 год./82 год.
<p align="center">РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН1</p> <p>Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання</p>		
Види навчальної роботи студента	Практичні завдання, дискусії, ессе, тести, опитування, проект, індивідуальні консультації	

(що студенти повинні виконати)	
Методи та технології навчання	Проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія, демонстрація, мозковий штурм Проблемна лекція, лекція-візуалізація, Робота в групі, аналіз конкретних ситуацій
Засоби навчання	Технічні засоби, Мультимедійні засоби, бібліотечні фонди,

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН4

Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичні заняття, дискусії, таблиці-схеми, проект, індивідуальні консультації, тести
Методи та технології навчання	Проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія, демонстрація, мозковий штурм Проблемна лекція, лекція-візуалізація, Робота в групі, аналіз конкретних ситуацій
Засоби навчання	Технічні засоби, Мультимедійні засоби, бібліотечні фонди, інтернет ресурси

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН7

Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичні заняття, дискусії, таблиці-схеми, проект, індивідуальні консультації, тести, презентації, моделювання
Методи та технології навчання	Проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія, мозковий штурм, кейс-стаді Проблемна лекція, лекція візуалізація
Засоби навчання	Технічні засоби, мультимедійні засоби, бібліотечні фонди, інтернет ресурси

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН8.

Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

Види навчальної роботи студента	Практичні заняття, дискусії, таблиці-схеми, проект, індивідуальні консультації, тести,
---------------------------------	--

(що студенти повинні виконати)	презентації, моделювання
Методи та технології навчання	Проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія, мозковий штурм, кейс-стаді Проблемна лекція, лекція візуалізація
Засоби навчання	Технічні засоби, мультимедійні засоби, бібліотечні фонди, інтернет ресурси

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН16

Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичні заняття, аналітична записка, структурований кейс,
Методи та технології навчання	Творчий метод, проблемно-пошуковий, мозковий штурм, кейс-стаді Дослідницька робота, аналіз конкретних ситуацій,
Засоби навчання	Технічні засоби, мультимедійні засоби, бібліотечні фонди, інтернет ресурси

За поточну (практичну) складову оцінювання 49 балів +11 балів (індивідуальна робота студента)	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1 і 2 по 20 балів
--	--

Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали/ ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	40
Усього за дисципліну	100

**для екзаменаційних дисциплін співвідношення поточного (практичного) та модульного (підсумкового) контролів - 60 та 40*

ЛЕКЦІЙНІ/ПРАКТИЧНІ/СЕМІНАРСЬКІ/ЗАНЯТТЯ/ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ

Тема 1: Конституція України – основа національної правової системи.

Результати навчання РН1,РН7, РН 8,	Кількість годин 2год; - год.	Література:	Лінк на MOODLE
		<p>1. Конституція України. Станом на 01 січня 2006 року. Офіційне видання. Київ, 2006, - С. 6-12.</p> <p>2. Правова система України: історія, стан та перспективи. У п'яти томах. 2 т. Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / за заг. ред. Ю.П. Битяка Х.: Право, 2008. С. 32-58.</p> <p>3. Проблеми реалізації Конституції України: теорія і практика / відп. ред. В.Ф. Погорілко. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України: А.С.К., 2003, С. 7-58.</p> <p>4. Проблеми теорії права і конституціоналізму у працях В.М. Цвіка / упоряд.: О.В. Петришин, С.В. Шевчук, О.Р. Дашевський та ін.; відп. за вип. О.В. Петришин. – Х.: Право, 2010. – С. 147-187.</p> <p>5. Футей Б. Становлення правової держави: Україна 1991-2001 рр. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – С. 13-124.</p> <p>6. Антологія української юридичної думки. В 6-т томах / ред. кол. Ю.С. Шемшученко (голова) та ін. Том 4. Конституційне (державне) право України / упорд. В.Ф. Погорілко та ін. – К.: Видавничий Дім «Юридична книга», 2003, С. 7-24.</p> <p>7. Оніщенко М.М. Правова система і держава в Україні. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2002, С. 132.</p> <p>8. Кафарський В. Нація і держава: Культура. Ідеологія. Духовність. Івано-Франківськ: Плай. – 1999. – С. 165-174.</p> <p>9. Кресіна І.О. Українська національна держава: проблеми політичної суб'єктності й суверенітету // Держава і право в світлі сучасної юридичної думки: Збрн. наук. праць на пошану академіка Ю.С. Шемшученка. – К.: Видав. «Юридична думка», 2010, С. 191-201.</p> <p>10. Федоренко В.Л. Основні шляхи розвитку та вдосконалення конституційного права України в умовах розбудови демократичної держави / Демократія та право: проблеми взаємовпливу і взаємозалежності: матер. міжнарод. наук. конф. (26.10.2007 р.) м. Київ / за ред. акад. АПрН України О.В. Скрипнюк. – Х.: Право,</p>	Додаткові ресурси:

		<p>2002. – С. 28-35.</p> <p>11.Євінтов В. Пряме застосування міжнародних стандартів прав людини (коментар до статті 9 Конституції України) // Українське право. — 1998. — № 1. — С. 26.</p> <p>12.Кафарський В.І.; Припхан І.І. Конституційне право України у схемах: навч. посіб. / Київ: Голіней О.М.; 2019, С. 42-53.</p>	
Опис теми		<p>1. Правова система і демократична, соціальна, правова держава.</p> <p>2. Конституційні засади взаємодії соціально-правової держави і правової системи України.</p> <p>3. Норми міжнародного права у конституційному правопорядку України.</p> <p>4. Етнополітичні чинники в конституційно-правовому регулюванні суспільних відносин в Україні.</p>	

Тема 2. Конституція як соціальна, культурна і духовна цінність українського народу

Результати навчання РН1,РН4, РН8	Кількість годин: - год., пр.- 2год.	Література:	Лінк на MOODLE:
		<p>1. Конституція України. Станом на 01 січня 2006 року. Офіційне видання. Київ, 2006, - С. 5, 18-19, 28.</p> <p>2.Правова система України: історія, стан та перспективи. У п'яти томах. 2 т. Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / за заг. ред. Ю.П. Битяка Х.: Право, 2008. Т.2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / за заг. ред. Ю.П. Битяка. - С. 11-32.</p> <p>3. Конституційно-правові засади становлення української державності / В.Я. Тацій, Ю.М. Тодика, О.Г. Данильян та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Тодики. К.: Право, 2003, С. 90-114.</p> <p>4. Скрипнюк О.В. Конституція України та її функції: проблеми теорії та практики реалізації. До десятої річниці прийняття Конституції України. – К.: Академія правових наук України, 2005. – С. 53–54.</p> <p>5. Ситник Г. Національні цінності як основа прогресивного розвитку особистості, суспільства і держави // Вісн. НАДУ. – 2004. – Вип. 2. – С. 369-374..</p> <p>6. Кафарський В. Нація і держава: Культура. Ідеологія. Духовність. Івано-Франківськ: Плай. – 1999. – С. 185-236.</p> <p>7. Максимов С.І. Право і правова культура: аспекти взаємодії / Демократія та право: проблеми взаємовпливу і взаємозалежності: матер. міжнарод. наук. конф. (26.10.2007 р.) м. Київ / за ред. акад. АПрН України О.В. Скрипнюк. – Х.: Право, 2002. – С. 61-64.</p> <p>8. Макеева О.М. Правова культура як чинник розвитку правової системи. / Юридичний вісник 4 (41) 2016. – С. 48-53.</p> <p>9. Макаренко Л.О. Правова культура і правовий світогляд як головні чинники</p>	

		<p>збереження національної ідентичності. / Часопис Київського університету права 2015/1, 2015. – С. 34-37.</p> <p>10. Кафарський В.І.; Припхан І.І. Конституційне право України у схемах: навч. посіб. / Київ: Голіней О.М.; 2019, С. 87-91.</p>	
Опис теми		<p>1. Конституція України як соціальна цінність.</p> <p>2. Конституційні проблеми реалізації соціальних прав і свобод людини в Україні.</p> <p>3. Правова культура, стан і перспективи розвитку.</p> <p>4. Духовні основи української Конституції: проблеми забезпечення свободи світогляду і віросповідань.</p> <p>5. Механізм реалізації захисту права людини на сповідування релігії та релігійну діяльність.</p>	
Тема 3. Конституційно-правові основи організації і здійснення влади в Україні			
Результати навчання РН1,РН3, РН 4, РН7, РН 8, РН16	Кількість годин: 2 год.. 2год.	<p>Література</p> <p>1. Конституція України. Станом на 01 січня 2006 року. Офіційне видання. Київ, 2006, - С. 36-69.</p> <p>2. Проблеми реалізації Конституції України: теорія і практика / Відп. Ред. В.Ф. Погорілко. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України: А.С.К., 2003, С. 304-452.</p> <p>3. Антологія української юридичної думки. В 10-т томах / ред. кол. Ю.С. Шемшученко (голова) та ін. Том 10. Конституційне (державне) право України / упорд. В.Ф. Погорілко та ін. – К.: Видавничий Дім «Юридична книга», 2005, С. 146-172; 395-412.</p> <p>4. Павленко Р.М. Парламентська відповідальність уряду: світовий та український досвід. – К.: вид. дім «К.М. Академія», 2002, С. 60-140.</p> <p>5. Кафарський В.І. Нація і держава: Культура, Ідеологія, Духовність. – Івано-Франківськ Плай. – 1999. – С. 185-220.</p> <p>6. Орзіх М.П. Доктринальний вимір деяких конституційно-компетенційних проблем парламенту і Президента України / Держава і право в світлі сучасної юридичної думки: Збрн. наук. праць на пошану академіка Ю.С. Шемшученка. – К.: Видав. «Юридична думка», 2010, С. 202-211.</p> <p>7. Ющик О.І. Теоретичні основи законодавчого процесу. – К.: Парламентське вид-во, 2004. – С. 281-350.</p>	Лінк на MOODLE:

		<p>8. Рудик П.А. Конституційна реформа в Україні: проблеми та перспективи. – К.: Атіка, 2006. – С. 166-208.</p> <p>9. Кафарський В.І.; Припхан І.І. Конституційне право України у схемах: навч. посіб. / Київ: Голіней О.М.; 2019, С. 130-150.</p>	
Опис теми:		<p>1.Конституційно-правові проблеми взаємодії загальнодержавних представницьких органів народовладдя в Україні</p> <p>2.Конституційно-компетенційні проблеми парламенту та Президента України.</p> <p>3.Парламентська відповідальність уряду та шляхи її вдосконалення.</p> <p>4.Проблеми державного управління і забезпечення верховенства прав людини в Україні.</p>	
Тема 4. Конституційні конфлікти в державотворчому процесі України			
Результати навчання РН1,РН4, РН 7, РН 8, РН 16	Кількість годин: 2 год. год.	<p>Література</p> <p>1. Конституція України. Станом на 01 січня 2006 року. Офіційне видання. Київ, 2006, С. 41-46.</p> <p>2. Конституційно-правові засади становлення української державності / В.Я. Тацій, Ю.М. Тодика, О.Г. Данильян та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Тодики. К.: Право, 2003, С. 114-139.</p> <p>3. Категоренко В. Сучасні концепції конфлікту як соціального явища // людина і політика. – 2002. - №3 – С. 77-78.</p> <p>4. Єзеров А. Конституційний конфлікт як феномен та процес в Україні. – Одеса: Юридична література, 2008. – 240 с.</p> <p>Кафарський В.І.; Припхан І.І. Конституційне право України у схемах: навч. посіб. / Київ: Голіней О.М.; 2019, С. 39-40, 51-56.</p>	Лінк на MOODLE:
Опис теми:		<p>1. Конфлікт як об'єкт дослідження юридичної науки.</p> <p>2. Класифікація конституційних конфліктів.</p> <p>3. Здійснення впливу на конституційні конфлікти.</p> <p>4. Основи конституційно-конфліктної діагностики.</p>	
Тема 5. Конституційні засади та проблеми законодавчого регулювання адміністративно-правових відносин в Україні			
Результати навчання РН3,РН4, РН 7, РН8, РН 16	Кількість годин: 2 год, 2 год.	<p>Література:</p> <p>1. Конституція України. Станом на 01 січня 2006 року. Офіційне видання. Київ, 2006, С. 69-72.</p> <p>2. Антологія української юридичної думки. В 10-т томах / ред. кол. Ю.С. Шемшученко (голова) та ін. Том 10. Конституційне (державне) право України / упорд. В.Ф. Погорілко та ін. – К.: Видавничий Дім «Юридична книга», 2005, С. 358-412.</p> <p>3. Правова система України: історія, стан та перспективи. У п'яти томах. 2 т. Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / за заг. ред. Ю.П. Битяка Х.:</p>	Лінк на MOODLE:

		<p>Право, 2008. С. 249-382.</p> <p>4. Ющик О.І. Теоретичні основи законодавчого процесу. – К.: Парламентське вид-во, 2004. – С. 350-405.</p> <p>5. Інформатизація та відкритість влади як засоби демократизації суспільства: матеріали «Круглого столу»; К.: Альтерпрес, 2003, С. 88-138.</p> <p>6. Штогун С.Г. Судово-парова реформа в Україні у статтях та публікаціях / С.Г. Штогун, К.: КНТ, 2016, С. 8-63.</p> <p>7. Кафарський В.І.; Припхан І.І. Конституційне право України у схемах: навч. посіб. / Київ: Голіней О.М.; 2019, С. 200-208.</p>	
Опис теми:		<p>1. Конституційно-правове регулювання державної служби в Україні.</p> <p>2. Проблеми державного управління і забезпечення верховенства прав людини в Україні.</p> <p>3. Конституційно-правові засади боротьби з бюрократією державного апарату.</p> <p>4. Державне управління інформаційними ресурсами (інформаційної сфери) українського суспільства.</p> <p>5. Конституційні засади подальшого розвитку адміністративної юстиції в умовах реалізації доктрини справедливого правосуддя.</p>	
Тема 6. Конституційні засади місцевого самоврядування в Україні			
Результат и навчання: РН1, РН 4, РН 7, РН 16	Кількість годин: 2 год., 2 год.	<p>Література:</p> <p>1. Конституція України. Станом на 01 січня 2006 року. Офіційне видання. Київ, 2006, С. 89-90.</p> <p>2. Правова система України: історія, стан та перспективи. У п'яти томах. 2 т. Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / за заг. ред. Ю.П. Битяка Х.: Право, 2008. С. 192-249.</p> <p>3. Конституційно-правові засади становлення української державності / В.Я. Тацій, Ю.М. Тодика, О.Г. Данильян та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Тодики. К.: Право, 2003, С. 272-298.</p> <p>4. Батанов О.В. Конституційно-правовий статус територіальних громад в Україні. / за заг. ред. В.Ф. Погорілка. – К.: Концерн «Видавничий Дім» «ІнЮре», 2003. С. 65-151, 210-395.</p>	Лінк на MOODLE:

5.Дробуш І.В. Соціальна функція місцевого самоврядування в Україні т конституційно-правові проблеми її реалізації. – Р.: Овід, 2015. – С. 320-495.

6.Дробуш І.В. Інститут старости в системі місцевого самоврядування: основні концептуальні підходи. // Перспективи напрямку розвитку сучасної юридичної науки: матеріали міжнр. наук. конф., Кривий ріг (31 січня 2015 р.). – Кривий ріг: ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2015. – С. 31-34.

7.Береза А.В. Реформування публічної влади: сучасні концепції та політична практика: Монографія. – К.: Логос, 2012. – 360 с.

8.Панчишин Р.І. Конституційно-правове забезпечення об'єднання територіальної громади в Україні. Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2018, С. 39-42.

9.Баймуратов М.М. Феномен «розмежування повноважень» як основоположний інструментальний метод формування компетенції органів місцевого самоврядування в умовах муніципальної реформи в Україні. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право. 2017. Вип. 13. С. 132–153.

10.Коновейчук Х.Б. Статут об'єднаної територіальної громади. / за заг. ред. В.І. Кафарського. – Івано-Франківськ: пп. Голіней О.М., 2017. – 60 с.

11.Кафарський В.І.; Припхан І.І. Конституційне право України у схемах: навч. посіб. / Київ: Голіней О.М.; 2019, С. 228-254.

Опис теми:	1.Конституційно-правовий статус об'єднаних територіальних громад. 2.Об'єднана територіальна громада та державна влада в Україні. 3.Конституційно-правові засади діяльності старост сілських громад. 4.Проблеми відповідальності в об'єднаних територіальних громадах в діючій системі муніципально-правових відносин.		
Тема 7. Конституційно-правові проблеми безпосередньої демократії в Україні			
Результати навчання: РН1, РН 4, РН7, РН8, РН16	Кількість годин: 2 год., - год.	Література: 1. Clapham, A. Human Rights: A Very Short Intro 2017. – 3 193 p 2. Donnelly, J. Universal Human Rights in Theory Cornell University Press, 2017. – 290 p. 3. Загальна декларація прав людини. ООН; Декла вісник України. – 2018 р., № 93, с. 89. 4. Мицик В.В. Права людини у міжнародному п для вузів. - К., 2010 – 510 с. 5.Сироїд Т. Л. Міжнародний захист прав людини Право, 2019. – 310 с. 6. Міжнародна система захисту прав людини Голембовська О.О. – 2018. – 168 с. 7. Орлова О. О., Бургай К. Р. Практика європей розвитку українського суспільства. Українське су наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 12 квіт. 2019 р.). Д С. 34 -37. 8. Міжнародний пакт про громадянські і політичн грудня 1966. [електронний режим доступу]: звернення 08.09.20) 9. Про виконання рішень та застосування практик 23.02.2006р. №3477-VI [електронний режим (дата звернення 08.09.20) 10. Про ратифікацію Конвенції про захист прав протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Кон режим доступу] https://zakon.rada.gov.ua/laws/08.09.20) 12. Конвенція про захист прав людини і основн [електронний режим доступу]: https://zakon.rada.gov.ua/laws/08.09.20) 13. Загальна декларація прав https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (Лінк на MOODLE:
Опис теми:	1.Конституційно-правові основи безпосередньої демократії в Україні. 2.Вибори і референдуми в Україні: законодавчі проблеми і шляхи їх вирішення. 3.Конституційно-правові механізми прямого народовладдя в Україні. 4.Юридична відповідальність за порушення законодавства ро вибори і референдуми.		
Тема 8. Теоретичні проблеми і шляхи реалізації конституційних прав і свобод людини і громадянина			
Результати навчання: РН1, РН 4, РН7, РН8, РН16	Кількість годин: 2 год. , - 2 год.	Література: 1. Конституція України. Станом на 01 січня 2006 року. Офіційне видання. Київ, 2006, С. 13-34. 2. Силіванов А.О. Конституція. Громадянин. Суд. Професійні та	Лінк на MOODLE:

	<p>суспільні погляди. – К.: УАІД «Рада», 2009. – С. 202-245.</p> <p>3. Скрипнюк О.В. Конституційні права і свободи людини і громадянина в Україні: теоретико-методологічні, правотворчі та правозастосовні аспекти / Держава і право в світлі сучасної юридичної думки: Збрн. наук. праць на пошану академіка Ю.С. Шемшученка. – К.: Видав. «Юридична думка», 2010, С. 182-190.</p> <p>4. Тацій В.Я. Проблеми законодавчого забезпечення громадянських та політичних прав в Україні в світлі європейських стандартів прав людини (до 60 річчя Європейської Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод) Держава і право в світлі сучасної юридичної думки: Збрн. наук. праць на пошану академіка Ю.С. Шемшученка. – К.: Видав. «Юридична думка», 2010, С. 164-170.</p> <p>5. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Права людини і громадянина в Україні: навч. посіб. – К.: Юрінкомінтер, 2004. – С. 76-249.</p> <p>6. Пархоменко Н. Роль громадянського суспільства у захисті прав і свобод людини і громадянина // Право України. – 2014. – № 4. – С. 116–125.</p> <p>7. Кафарський В.І.; Припхан І.І. Конституційне право України у схемах: навч. посіб. / Київ: Голіней О.М.; 2019, С. 79-96.</p>	
Опис теми:	<p>1. Соціальна і юридична природа конституційних прав і свобод людини і громадянина.</p> <p>2. Закріплення прав, свобод і обов’язків людини і громадянина в Конституції України.</p> <p>3. Конституційно-паровий механізм забезпечення прав і свобод людини і громадянина.</p> <p>4. Конституційно-правові аспекти діяльності судових і правоохоронних органів із забезпечення законних прав і свобод людини і громадянина.</p>	
<p>Тема 9. Проблеми конституційної юрисдикції в сфері захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні</p>		

Результати навчання: РН1, РН4, РН7, РН8, РН16	Кількість годин: ___, 2 год.	Література:	Лінк на MOODLE:
		<p>1. Конституція України. Станом на 01 січня 2006 року. Офіційне видання. Київ, 2006, С. 30-32, 90-94.</p> <p>2. Силіванов А.О. Конституція. Громадянин. Суд. Професійні та суспільні погляди. – К.: УАІД «Рада», 2009. – С. 287-368.</p> <p>3. Шевчук Станіслав Основи конституційної юрисдикції. – Харків: Консум, 2002. – С. 225-284.</p> <p>4. Футей Б. Становлення правової держави: Україна 1991-2001 рр. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – С. 69-124.</p> <p>5. Савчин М.В. Конституціоналізм і природа Конституції. – Ужгород: Поліграф центр «Ліра», 2009. -С. 355-369.</p> <p>6. Селіванов А.О. Виключна юрисдикція Конституційного Суду України тлумачити Конституцію та закони України / Держава і право в світлі сучасної юридичної думки: Збрн. наук. праць на пошану академіка Ю.С. Шемшученка. – К.: Видав. «Юридична думка», 2010, С. 228-239.</p> <p>7. Притика Д.М. Методологічні основи організації судової влади і правосуддя в Україні / Держава і право в світлі сучасної юридичної думки: Збрн. наук. праць на пошану академіка Ю.С. Шемшученка. – К.: Видав. «Юридична думка», 2010, С. 217-228.</p> <p>8. Кафарський В.І. Право і політика в українському конституціоналізмі. Нац. ун-т водного господарства та природокористування; Навчально-науковий інститут права. – Івано-Франківськ: Супрун В.П., 2020. С. 172-222.</p> <p>9. Нестерович В.Ф. Органи судової влади як об'єкти лобіювання в Україні – виклик національній правовій системі. Вісник Верховного Суду України. 2010. № 3. С. 38-42.</p>	

		<p>10.Гультай М. Питання вдосконалення індивідуального доступу до конституційного правосуддя в Україні / М. М. Гультай // Захист прав людини органами конституційної юстиції: можливості і проблеми індивідуального доступу: матеріали міжнар. конф., м. Київ, 16 верес. 2011 р. / Конституційний Суд України; відп. ред. А. С. Головін. – К.: Логос, 2011. – С. 59–65.</p> <p>11.Кафарський В.І.; Припхан І.І. Конституційне право України у схемах: навч. посіб. / Київ: Голіней О.М.; 2019, С. 211-228.</p>	
Опис теми		<p>1.Механізми конституційної юрисдикції у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина.</p> <p>2.Правова природа Конституційного Суду України, його повноважень, рішень і висновків.</p> <p>3.Міжнародно-правова і конституційна законність в правозастосовчій (судовій) практиці</p>	
Тема 10. Конституційно-правові аспекти національної безпеки української держави			
Результати навчання: РН1, РН 4, РН7, РН8, РН16	Кількість годин: 2 год., 2 год.	<p>1.Конституція України. Станом на 01 січня 2006 року. Офіційне видання. Київ, 2006, С. 10-11.</p> <p>2.Проблеми реалізації Конституції України: теорія і практика / відп. ред. В.Ф. Погорілко. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України: А.С.К., 2003, С. 611-635.</p> <p>3.Антонов В.О. Конституційно-правові засади національної безпеки України: монографія / В. О. Антонов; наук. ред. Ю.С. Шемшученко. Київ: ТАЛКОМ, 2017. С. 219-373.</p> <p>4.Правові основи військового будівництва та військово-цивільних відносин: збрн. законод. актів з питань нац. безпеки і охорони / ред. рада: Г.К. Крючков голова, Б.П. Андресюк, В.П. Горбулін та ін. – К.: Парламентське видавництво, 2005, С. 24-154.</p> <p>5.Парламентський контроль за сферою безпеки: принципи, механізми і практичні аспекти. –</p>	

		<p>Женевський центр демократичного контролю за Збройними силами. – Женева-Київ, 2003, С. 22-90.</p> <p>6.Кафарський В.І.; Припхан І.І. Конституційне право України у схемах: навч. посіб. / Київ: Голіней О.М.; 2019, С. 255-264.</p>	
Опис теми		<p>1.Конституційні засади забезпечення національної безпеки та її законодавче регулювання.</p> <p>2.Конституційно-правові основи військового будівництва та військово-цивільних відносин.</p> <p>3.Принципи і механізм парламентського контролю за сферою національної безпеки України.</p> <p>4.Розвиток та вдосконалення законодавства в сфері національної безпеки України.</p>	

Лектор

Кафарський В.І., д.ю.н., професор кафедри СЮД